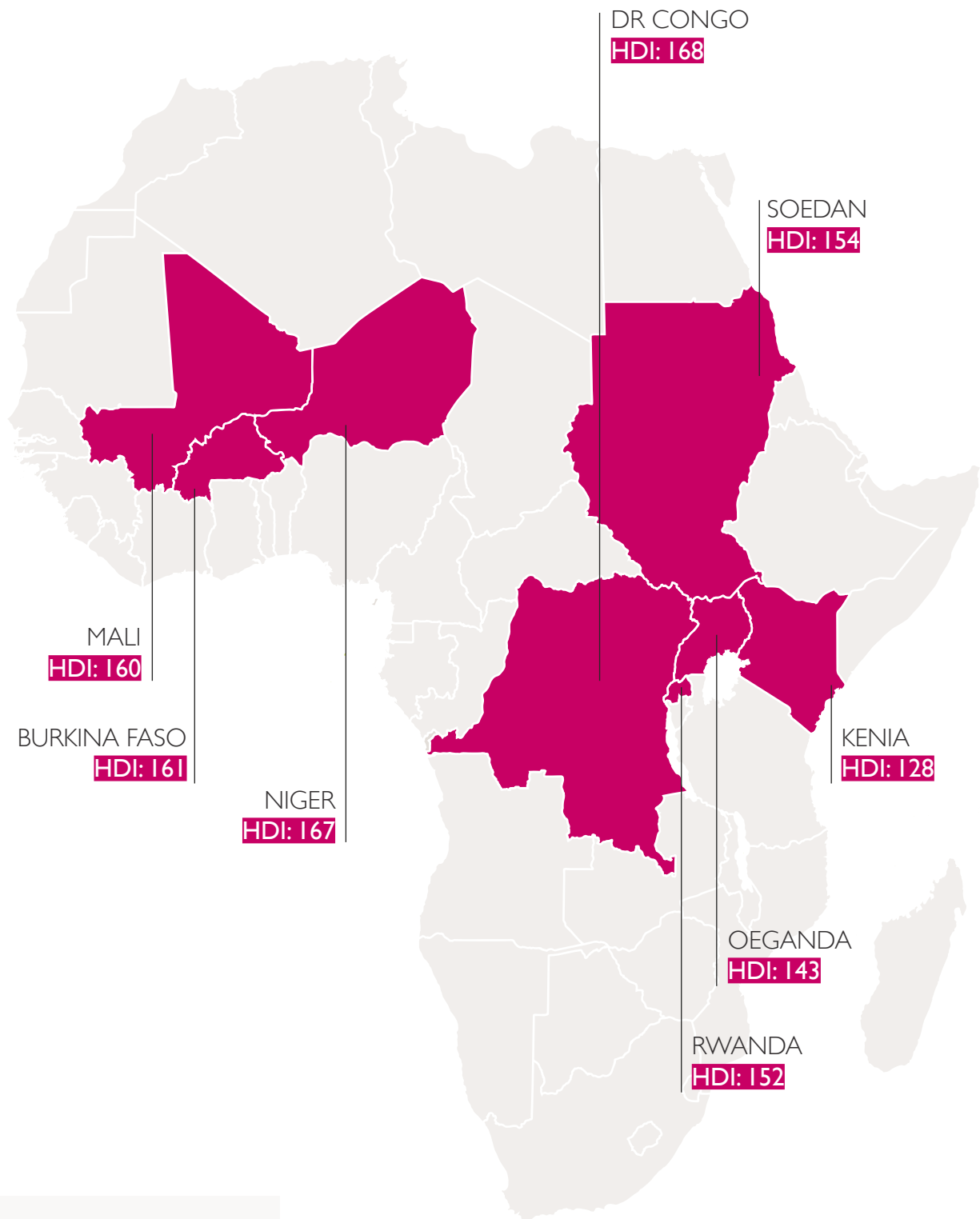

DIERENARTSEN | VÉTÉRINAIRES
ZONDER GRENZEN | SANS FRONTIÈRES

BELGIUM

2010 | JAARRAPPORT DIERENARTSEN ZONDER GRENZEN

HDI

De menselijke ontwikkelingsindex van de Verenigde Naties wordt berekend op basis van levensverwachting, onderwijs en inkomen per land en gerangschikt in een lijst van 169 landen.

België staat op de 18de plaats.

01.

VOORWOORD

2010 was in vele opzichten een succesjaar. De giften en inzet van vele sympathisanten waren hiervoor doorslaggevend. We zijn er trots op dat we een veel gevraagde partner blijven voor ontwikkelingsprogramma's in het Zuiden. En onze expertise staat nationaal en internationaal hoog aangeschreven: we droegen bij aan de strategienota over landbouw en voedselzekerheid van het Belgische ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking; we adviseerden europarlementsleden; en we behartigden de belangen van pastoralisten bij de Afrikaanse Unie. Dankzij de belangrijke rol van Dierenartsen Zonder Grenzen in het uitroeien van runderpest in Zuid-Soedan, vroeg de Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) van de Verenigde Naties ons om samen met hen deze wereldwijde en succesvolle campagne te evalueren.

Maar er waren ook zaken waar we minder trots op zijn. Zo hebben we een geval van fraude ontdekt in het veld. In transparant overleg met de instelling die de subsidie verleende voor het betrokken project en met onze lokale partnerorganisaties, hebben we de nodige (juridische) stappen ondernomen. We willen hier zo open en eerlijk mogelijk over communiceren, zodat deze zaak het vertrouwen in onze organisatie niet schaadt.

De Afrikaanse veehouders waarmee wij

samenwerken zélf hun toekomst in eigen handen laten nemen, dat is het streven van al onze programma's. Wij faciliteren slechts, reiken onze expertise aan waar nodig. Zo kunnen de mensen, vanuit hun eigen wijsheid, hun gevoel van menselijke waardigheid vergroten. Dierenartsen Zonder Grenzen heeft veel expertise op het vlak van diergeneeskunde, veehouderij, waterbeheer en microfinanciering. We werken voornamelijk samen met gemeenschappen van mensen. Daarvoor moet je steeds opnieuw goed kunnen aanvoelen hoeveel bijsturing er nodig is. Een aanpak opleggen van bovenaf werkt niet, maar te weinig sturen brengt ook geen veranderingen. En een gemeenschap kan ook leren uit fouten! Als er maar vooruitgang wordt geboekt.

In 2010 gingen we verder op de ingeslagen weg van decentralisatie. Dit houdt in dat onze medewerkers en partners in Afrika zo zelfstandig mogelijk moeten gaan werken. De rol van het Belgische hoofdkantoor verandert: het zal meer en meer het kader voor goed beheer aanleveren.

In de aanloop naar ons nieuw driejaarlijks strategisch plan, dat midden 2012 zal starten, hebben we enkele interessante discussies hervat. Hoe definiëren we bijvoorbeeld in kwalitatieve en kwantitatieve termen de

'begunstigden' van onze programma's? Welke indicatoren gebruiken we om onze doelstellingen te meten? Hoe meten we de impact van onze programma's? Hoe meten we de sociale en ecologische impact? En wat is bijvoorbeeld het productieve voordeel van een kudde voor een familie die met ons heeft samengewerkt? Stuk voor stuk interessante vragen waar we ons ook dit jaar over buigen.

Niet alleen de impact van onze acties telt, maar ook de weg er naartoe. Dat heeft het jaar 2010 ons geleerd. Dit geldt voor de veehouders in Afrika, voor onze partnerorganisaties en voor onszelf, Dierenartsen Zonder Grenzen. Ik wens u veel leesplezier!

Joep van Mierlo
Directeur van Dierenartsen Zonder Grenzen

INHOUD

01.
VOORWOORD
p1

02.
VISIE & MISSIE
p2

03.
THEMA'S
p3-8

04.
LANDEN
p9-17

05.
FINANCIËN
p18-20

02

VISIE & MISSIE

DIERENARTSEN ZONDER GRENZEN IN EEN NOTENDOP

VISIE

Gezonde dieren, gezonde mensen.

MISSIE

Dierenartsen Zonder Grenzen optimaliseert de veeteelt met als doel het welzijn van kansarme bevolkingsgroepen in ontwikkelingslanden te verbeteren.

WAARDEN

- Integriteit
- Respect
- Transparantie
- Expertise
- Efficiëntie
- Verantwoordelijkheidszin
- Autonomoos maken

MENSEN

Nomadische veehouders, gesettelde kleine landbouwers met een beetje vee en veehouders uit de stad of stadsrand in Afrikaanse landen.

DIEREN

Groot- en kleinvee zoals runderen, kamelen, geiten, schapen, varkens, kippen, cavia's en konijnen. De dieren zijn een bron van voedsel en inkomsten. Ze zijn van belang voor de lokale economie en de voedselzekerheid. Ze worden gebruikt als trekkracht op het veld, voor vervoer en bemesting van de akkers. Vee speelt bovendien een belangrijke sociale rol, onder andere als bruidsprijs of voor religieuze vieringen.

“Wij, pastoralisten, menen dat een leven zonder vee niet de moeite waard is om te leven. Veeteelt is onze levensbeschouwing, rijkdom, traditie, trots en cultuur. Enkel als je dieren bezit, mag je spreken op dorpsbijeenkomsten. Je hebt ook dieren nodig om een vrouw te huwen en de bruidsprijs te kunnen betalen. Arme mensen zijn voor ons mensen die geen vee hebben, zelfs al hebben ze land.”

Getuigenis van Francis Anno, senior trainer van Dierenartsen Zonder Grenzen (Kenia)

gezonde
dieren,

gezonde
mensen

“Meer dan een miljard mensen die in chronische honger en armoede leven zijn afhankelijk van koeien, buffels, kamelen, schapen, geiten, varkens en pluimvee voor essentiële voeding en om in hun levensonderhoud te voorzien.”

“Livestock for the Future”, ELIDEV, de EU-expertengroep over veeteeltzaken in ontwikkelingslanden

03.

© Raymond Dakoua

THEMA'S

3.1 GEZONDE DIEREN

De diergezondheidszorg in uitgestrekte landelijke gebieden in het Zuiden is vaak ontoereikend voor een optimale gezondheid van de kuddes. Het is dan ook van essentieel belang voor de veeteelt om geïntegreerde netwerken van privé dierenartsen, lokale dierenverzorgers en nationale en lokale overheidsinstanties tot stand te brengen.

BOER ZKT DIERENARTS

Dierenartsen Zonder Grenzen moedigt privé dierenartsen aan om hun diensten aan te bieden in afgelegen streken en ondersteunt hen met opleidingen en materiaal om hun praktijk uit te rusten en aan te passen aan de omstandigheden van het platteland. Veehouders die een beroep doen op de diensten van een dierenarts moeten hem daarvoor betalen, zodat de continuïteit van de dienstverlening gegarandeerd wordt.

DIERENVERZORGERS

Maar ook al vestigen privé dierenartsen zich op het platteland, ze kunnen de vele dorpen niet in hun eentje afhandelen. Daarom leidt Dierenartsen Zonder Grenzen veehouders op tot dierenverzorgers, onder toezicht van een lokale dierenarts. De dorpingen kiezen zelf wie deze opleiding van enkele weken tot maanden volgt. Ze leren ziektes herkennen en behandelen, waarbij ze traditionele kennis aanvullen met nieuwe inzichten. Na de opleiding ontvangen ze een rugzak met verzorgingsmateriaal en medicijnen, waarmee ze de dieren van hun gemeenschap kunnen behandelen. De dierenverzorgers krijgen re-

gelmatig een opfriscursus om hun kennis te verankeren en uit te breiden. Net als de privé dierenartsen worden ze door de veehouders vergoed voor hun diensten, vaker in natura dan in cash.

KENNIS IS MACHT

De dierenverzorgers spelen een belangrijke rol in het bewust maken van andere veehouders voor preventieve en curatieve dierenverzorging, de kwaliteit van medicijnen en

"Om de andere dorpingen bewust te maken voor het belang van een goede voeding voor hun dieren, doen we in de veldschool een experiment met twee dieren. We geven de ene geit kwalitatief beter veevoer dan de andere. Na een aantal weken zal de geit die betere voeding heeft gehad meer melk geven. Een geit die goed gevoed wordt, produceert 2 tot 5 liter melk per dag, terwijl een geit die slecht gevoed wordt minder dan 2 liter geeft."

Getuigenis van Paul Etabu, animator van de veldschool van Turkwel (Kenia)

de nadelige gevolgen van inteelt. Ze nemen deel aan grootschalige vaccinatiecampagnes en vroegtijdige waarschuwingssystemen bij droogte en epidemieën, die de hele regio ten goede komen.

CAPACITEITSVERSTERKING OVERHEID

Dierenartsen Zonder Grenzen versterkt ook de capaciteiten van de nationale en lokale overheidsinstanties bevoegd voor veeteelt in het ontwikkelingsland, zodat deze in staat zijn om epidemieën tijdig op te sporen en te bestrijden, in samenwerking met de lokale bevolking.

KWALITEITSVOER

Vee is sterker en productiever wanneer het voldoende en kwalitatief hoogwaardig voer krijgt. Dierenartsen Zonder Grenzen organiseert daarom participatieve opleidingen over voer en strategische voedingssupplementen. Zo leren veehouders onder andere in de praktijk hoe ze voeder rijk aan proteïnen kunnen telen. Hierbij vullen ze hun traditionele kennis aan met nieuwe inzichten.

VEEVOEDERBANKEN

Om het hele jaar door over voldoende voer te beschikken, slaan de veehouders een deel van de oogst op in veevoederbanken. Zo is er in tijden van schaarste door langdurige droogte voer beschikbaar voor de kuddes. Dierenartsen Zonder Grenzen leidt lokale comités op voor het beheer van deze voorraden, die vaak ook granen voor eigen consumptie en voor landbouwactiviteiten bevatten.

© Dieter Telemans

3.2 GEZONDE MENSEN

Door de gezondheid van het vee te verbeteren en de dierlijke productie te optimaliseren, strijdt Dierenartsen Zonder Grenzen tegen honger en armoede. In Sub-Sahara-Afrika leeft 80% van de bevolking van de veeteelt. Vee is dus cruciaal voor de voedselzekerheid van kansarme veehoudersfamilies.

KLEIN MAAR BELANGRIJK

Geiten, kippen, konijnen en cavia's spelen een belangrijke rol in de lokale voedselvoorziening en economie van veel Afrikaanse landen. De dieren kunnen gemakkelijk en met weinig middelen gehouden worden. Dierenartsen Zonder Grenzen verstrekt kleinvee aan gezinnen, vaak geleid door vrouwen, in fragiele gebieden en situaties. Wanneer de dieren zichzelf voortgeplant hebben, schenken de gezinnen op hun beurt enkele dieren aan een ander gezin. Zo bouwen ze aan een lokaal netwerk van solidariteit. Ze krijgen een opleiding in productietechnieken en de verzorging van hun dieren en ze leren hoe ze de mest voor hun moestuin kunnen gebruiken. Hierbij wordt telkens traditionele kennis gecombineerd met nieuwe inzichten.

VERKOPEN VAN VEE

Om hun vee en dierlijke producten te kunnen verkopen, moeten veehouders vaak lange

afstanden te voet afleggen. Dierenartsen Zonder Grenzen begeleidt daarom de lokale bevolking bij het oprichten van extra en strategisch gelegen veemarkten. In afgelegen gebieden kunnen veehouders bijvoorbeeld dieren leveren aan mobiele slachterijen. Ze krijgen een opleiding in handelstechnieken zodat ze de economische waarde van hun vee beter kunnen inschatten.

MELKPRODUCTIE

Door de hygiëne te verbeteren, onder andere via opleidingen, gaat er minder melk verloren tijdens de verschillende fasen van het productieproces. De veehouders kunnen zo meer melk verkopen aan de coöperatieën, die het product controleren, verwerken en op de markt brengen. Ze breiden het aanbod van kwalitatief hoogwaardige zuivelproducten uit. De werknemers van de zuivelbedrijfjes leren door technische en boekhoudkundige opleidingen direct inkomsten te genereren en te beheren.

MICROKREDIETEN

Dierenartsen Zonder Grenzen bevordert het goed beheer van gemeenschapsbanken, die kleine leningen toekennen aan hun leden. Alle leden, waaronder veel vrouwen, leveren wekelijks een bijdrage aan deze spaarbank en beslissen samen wat er met het geld gebeurt.

Ze starten - individueel of in groep - initiatieven op die extra inkomsten genereren of ze lenen geld wanneer de nood het hoogst is. De veehouders krijgen opleidingen over microkredieten en organisatiebeheer.

"Ik kan nu gemakkelijker mijn kippen verkopen, want ik moet niet meer naar de markt gaan in een verafgelegen stad of ze goedkoop verkopen in het dorp. Dankzij Dierenartsen Zonder Grenzen heeft onze vrouwengroepering een contract gesloten met een tussenhandelaar, die regelmatig naar het dorp komt en alle kippen van onze leden opkoopt, aan een door ons onderhandelde prijs."

Getuigenis van een kippenhoudster en voorzitter van een vrouwenorganisatie (Mali)

© Roger Job

3.3 GEZONDE NATUUR

Langdurige droogtes en verwoestende stortbuien, gevolgd van de klimaatverandering, richten steeds vaker ravages aan op het Afrikaanse continent. Waterbronnen drogen op en voedselvoorraden voor de veehouders en hun kuddes worden schaars.

WATER EN GRASLAND

Om het duurzame beheer van natuurlijke bronnen te garanderen, vooral tijdens het droogteseizoen wanneer water en grasland schaars zijn, ondersteunt Dierenartsen Zonder Grenzen lokale water- en graascomités. Deze comités waken erover dat de veehouders de afspraken over het grazen en drenken strikt naleven. Ze beheren het onderhoud van de boven- en ondergrondse waterpunten, die geïdentificeerd en gebouwd worden door de dorpingen zelf, met de steun van Dierenartsen Zonder Grenzen. De gemeenschappen leggen ook brandwegen aan om te vermijden dat een brand honderden kilometers grasland vernietigt. Concreet houdt dit in dat de dorpingen gras wegkappen en zo een weg maken van 20 meter breedte en enkele kilometers lang die het vuur wegleidt.

CONFLICTBEHEERSING

Vrede is essentieel voor een duurzame ontwikkeling van de lokale gemeenschappen,

veehandel en economie en voor het goede verloop van alle activiteiten van Dierenartsen Zonder Grenzen. In gebieden waar water en grasland schaars zijn, vechten rivaliserende gemeenschappen om eten en drinken voor hun dieren. Gewapende veeroven zijn geen uitzondering. Dierenartsen Zonder Grenzen moedigt daarom afgevaardigden van vijandige gemeenschappen aan om samen afspraken te maken over de gebieden waar de verschillende kuddes grazen en drinken. Ze leggen ook in onderling overleg corridors aan om te vermijden dat de grootschalige veetrek tussen de verschillende seizoenen schade aanricht aan bos- en landbouwgebied.

“Een spreekwoord van de Turkana luidt ‘wanneer het vee getroffen wordt door droogte, ziekte of plunderingen, zijn het de veehouders die lijden’. In het droogteseizoen is de zoektocht naar water en grasland een voortdurende uitdaging. We graven met de handen diepe waterputten en trekken door vijandig gebied op zoek naar gras voor onze kuddes. De strijd tegen ziektes bij dier en mens maakt deel uit van ons dagelijks leven.”

Getuigenis van Francis Anno, senior trainer van Dierenartsen Zonder Grenzen (Kenia)

© Cécile Gebelaye

GETUIGENISSEN

1. Getuigenis van James Pac Lual, veehouder en ex-soldaat (Zuid-Soedan)

"De theileriose doodt al lange tijd onze dieren. Maar we wisten niet wat voor ziekte dit was, noch hoe ze onder controle te krijgen, totdat Dierenartsen Zonder Grenzen een bewustmakingscampagne voerde in onze streek. Nu weten we dat de ziekte overgedragen wordt door teken en hebben we geleerd hoe de dieren te behandelen."

2. Getuigenis van een privé dierenarts (Mali)

"Met steun van Dierenartsen Zonder Grenzen startte ik een praktijk in Sirakola. De zaken gaan goed, ik heb een assistent die regelmatig naar de verafgelegen dorpen trekt om de veeboeren bij te staan. Op een half jaar tijd hebben 1.200 veeboeren al een beroep gedaan op mijn diensten en heb ik 8.750 dieren behandeld. De Malinese overheid gaf me de opdracht om de runderen in de streek in te enten met het wettelijk verplichte vaccin tegen de besmettelijke longontsteking."

3. Getuigenis van Belancille, weduwe en moeder van zes kinderen (Rwanda)

"Dierenartsen Zonder Grenzen gaf me twee geiten en twee konijnen. De dieren planten zich goed voort; afgelopen jaar heb ik een bok en 28 konijnen verkocht en mijn kinderen hebben 10 konijnen opgegeten. Ik heb ook een groentetuintje aangelegd en tien fruitbomen geplant. De uitwerpselen van de dieren gebruik ik als mest voor mijn tuintje, waardoor ik dubbel zoveel bonen en fruit heb. Dankzij de extra inkomsten heb ik een groter huis gebouwd en woon ik nu vlakbij de andere dorpelingen."

4. Getuigenis van Peter Lokeun, animator van de gemeenschapsbank van Kakongu (Kenia)

"Dankzij de gemeenschapsbank kunnen we onze vormen van levensonderhoud diversifiëren. We zijn kwetsbaar als we alleen afhankelijk van veeteelt; andere clans stelen ons vee of onze dieren sterven door de droogte. Met een lening kunnen we een kleine handel opstarten of nieuw vee kopen. De bank redt levens. Zo werd het kind van één van de leden gebeten door een hond die hondsdolheid had. Met een lening konden ze hem naar het stedelijk ziekenhuis brengen voor verzorging."

5. Getuigenis van Denis Ripoche, coöperant en projectmanager van Prodel-K (Mali)

"De winstgevende melkerij van Koumantou heeft in 2010 meer dan 36.000 liter melk ingezameld en verkocht in de streek rond de hoofdstad. Na acht jaar steun door Dierenartsen Zonder Grenzen, kan de melkerij nu volledig autonoom werken. Door hun melk aan dit bedrijfje te verkopen, verwerven de veehoudersgezinnen een extra jaarlijks inkomen van € 150. Hiermee kunnen ze de helft van hun jaarlijkse behoeften betalen. De vrouwen - die instaan voor de verkoop van de melk en ook over de inkomsten eruit beschikken - kunnen hun tijd beter besteden, omdat ze anders kilometers moeten afleggen om hun melk te verkopen. Ook voor de Malinese consumenten biedt de minmelkerij, die vijf voltijdse mensen tewerk stelt, een voordeel. De producten van de melkerij zijn goedkoper dan de poedermelk die in Bamako verkocht wordt."

6. Getuigenis van vrijwilligster Annick Lambotte (België)

"Ik werk twee dagen per week op de hoofdzetel van Dierenartsen Zonder Grenzen in Brussel en doe vooral administratieve taken. Ik neem de post door, maak verzendingen klaar, neem de telefoon op, ontvang bezoekers en vertaal soms teksten. Vanaf de eerste dag voelde ik me hier thuis. De collega's praten altijd over de projecten in Afrika, waardoor ik nu beter begrijp hoe belangrijk het werk van Dierenartsen Zonder Grenzen wel is."

7. Getuigenis van Léonidas Mbanzamiho, coöperant en projectmanager van Proxivet (Rwanda)

"Het succes van de partnerschapstrategie en van de acties van Dierenartsen Zonder Grenzen is vooral te danken aan de positieve samenwerking tussen de lokale partnerorganisaties en de teamleden van Dierenartsen Zonder Grenzen. Het is een aanpak die voortgezet en versterkt moet worden."

8. Getuigenis van Valère Tsumbira, uitvoerend secretaris van Réseau WIMA en co-verantwoordelijke van Luvupel (Congo)

"Met het oog op een betere opvolging van de activiteiten van het Luvupel-project en om andere projecten ten voordele van de lokale bevolking te kunnen identificeren, heeft Dierenartsen Zonder Grenzen onze capaciteiten versterkt. Het personeel van Réseau WIMA kreeg onder andere opleidingen over resultaatgericht projectbeheer, gender, management en financieel beheer. Deze capaciteitsversterking draagt bij tot een betere levensvatbaarheid en duurzaamheid van onze partnerorganisatie, zodat we de resultaten van het project kunnen bestendigen."

© Cédric Gerbehaye

7

3.4 DUURZAME PARTNERSCHAPPEN

LOKALE PARTNERORGANISATIES

Dierenartsen Zonder Grenzen werkt nauw samen met lokale organisaties voor het uitvoeren van haar programma's in Afrika. Deze samenwerking neemt de vorm aan van een duurzaam partnerschap, dat gekenmerkt wordt door wederzijds vertrouwen, respect, verantwoordelijkheidszin, overleg en uitwisseling van ervaringen en kennis.

Om zijn missie op een duurzame, doeltreffende en efficiënte manier te kunnen volbre-

ngen, draagt Dierenartsen Zonder Grenzen bij tot de capaciteitsversterking van zijn lokale partners. Naarmate de partnerorganisaties meer autonomie verwerven, evolueert de rol van Dierenartsen Zonder Grenzen van 'uitvoerder' naar 'facilitator' van ontwikkeling.

VRIJWILLIGERS

Dierenartsen Zonder Grenzen kan in België rekenen op de inzet van verschillende vrijwilligers, onder andere voor het uitvoeren van administratieve taken en het vertalen

van teksten. Deze sympathisanten zijn een enorme steun voor de organisatie. Ook in Afrika zetten veehouders zich vaak vrijwillig in voor hun gemeenschap, omdat ze ervan overtuigd zijn dat het welzijn van de dieren, de mensen en de natuur onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

3.5 BEWUSTMAKING EN EDUCATIE IN BELGIË

De keuzes die burgers en politici in de rijkere landen nemen - vooral op het vlak van consumptie en landbouwpolitiek - hebben een invloed op de levensomstandigheden van kleinschalige veehouders over heel de wereld. Daarom wil Dierenartsen Zonder Grenzen via allerlei activiteiten de aandacht van het publiek, politici, professionelen en studenten uit de landbouwsector vestigen op het belang van veeteelt voor duurzame ontwikkeling.

WERELDMELKDAG

Manneken Pis, verkleed als Afrikaanse veehouder, heeft op 1 juni melk geplast om de media en het publiek bewust te maken voor de melkproblematiek in Afrika.

TURKANA: DE EERSTE LAATSTE MENSEN

Van 25 september tot 16 januari, heeft Roger Job zijn reportage over de gevolgen van de klimaatverandering voor de rondtrekkende Turkana-veeouders tentoongesteld in het Fotomuseum van Charleroi. De activiteiten

van Dierenartsen Zonder Grenzen in Kenia kwamen uitvoerig aan bod, onder andere via informatieve borden, videobeelden, educatieve spelen en een voorwoord in het boek dat Roger Job uitbracht van zijn werk in Turkana.

Francis Anno en Michael Ameripus, Turkana-medewerkers van Dierenartsen Zonder Grenzen en gidsen van Roger Job tijdens zijn reizen, openden mee de tentoonstelling. Ze spraken met de media en het publiek, maar ook met landbouwexperten en europarlementsliden, over de situatie van hun herdersvolk.

TURKANA: OPLOSSING VOOR KLIMAATGRILLEN

Deze film, gerealiseerd door Fabienne Cuypers, toont hoe Dierenartsen Zonder Grenzen en zijn lokale partners de Turkana-veeouders ondersteunt zodat ze zich weerbaarder maken tegen de klimaatverandering.

AFRIKAVILLE

Naar aanleiding van De Standaard Solidariteitsprijs lanceerde Dierenartsen Zonder Grenzen een Facebookspel, waarmee bezoekers virtueel een dier uit een Afrikaans dorp kunnen vaccineren.

ANDERE EVENEMENTEN

- Debat in Charleroi over de gevolgen van de klimaatverandering voor het Zuiden, met klimatoloog Pierre Ozer, fotograaf Roger Job en Francis Anno, Michael Ameripus en Eddy Timmermans voor Dierenartsen Zonder Grenzen.
- Symposium van be-troplive in Antwerpen over de samenwerking tussen de medische en veterinaire sector in ontwikkelingslanden. Met presentaties van Dierenartsen Zonder Grenzen, zijn Nigerese partnerorganisatie ONG Karkara en zijn internationale partner ILRI.
- Vertoning van de documentaire 'Kwetsbaarheid en kleinvee' over het Luvu-pel-project in Congo, gevolgd door een debat, in Brussel en Antwerpen.
- Informatiestand op het festival 'Mano River' van de Afrikaanse gemeenschap in Brussel.
- Verschillende activiteiten voor diergeneeskundestudenten aan Vlaamse en Waalse universiteiten.
- Belangenbehartiging van Oost-Afrikaanse pastoralisten bij de Afrikaanse en Europese Unie in het kader van de internationale coalitie van middenveldorganisaties CELEP.

04.

DIERENARTSEN

ZONDER GRENZEN

ACTIEF IN 8 AFRIKAANSE LANDEN

West-Afrika

NIGER

In dit woestijnachtige land produceren veehouders van oudsher melk. Door de beperkte oogst van het jaar voordien, een gevolg van het wisselvallige klimaat, werd het land in het voorjaar getroffen door een ernstige voedselcrisis, die aan mensen en dieren het leven kostte. De helft van de bevolking en driekwart van de veestapel leed honger. De prijs van het vee stortte in elkaar en de prijzen van graan rezen de pan uit.

PROJECTEN

Programma ter ondersteuning van de veeveeltsector (PASEL)

Fondsenverstrekker: DDC
Duur: 3 jaar (sinds 2010)
Totaal budget: CHF 5.027.419
Partners: SNV, CESAO-PRN

Steun aan veehouders (LIKES)

Fondsenverstrekker: USAID
Duur: 1 jaar
Totaal budget: \$ 708.693
Lokale partner: CESAO-PRN

Project ter beveiliging van de gezondheid en voeding van het vee in de zone van Tadress (SESAC II)

Fondsenverstrekker: DGD
Duur: 3 jaar (sinds 2008)
Totaal budget: € 462.279
Lokale partners: KARKARA, ONG Tadress

Project ter ondersteuning van de veeteelt in de regio Dosso (APELDO)

Fondsenverstrekker: DGD

Duur: 3 jaar (sinds 2008)
Totaal budget: € 1.029.974
Lokale partner: CESAO

Project ter versterking van de voedselveiligheid door de veeteelt in de departementen Dakoro en Abalak (SAREL)

Fondsenverstrekker: Belgisch Fonds voor de Voedselzekerheid
Duur: 5 jaar (sinds 2009)
Totaal budget: € 3.052.462
Lokale partner: KARKARA

Project ter ondersteuning van de getroffen gezinnen van de rurale gemeenschappen Aderbissinat en Ingall (PAMES)

Fondsenverstrekker: Côtes d'Armor (Frankrijk)
Duur: 3 maanden
Totaal budget: € 47.000
Lokale partner: KARKARA

Nooddestocking in de departementen Dakoro en Abalak

Fondsenverstrekker: FAO
Duur: 2 maanden
Totaal budget: € 78.258
Lokale partner: KARKARA

Gratis uitdeling van granen

Fondsenverstrekker: WFP
Duur: 1 maand
Totaal budget: € 38.225
Lokale partner: KARKARA

Cash transfer in Gouré

Fondsenverstrekker: Val de Marne (Frankrijk)
Duur: 10 dagen
Totaal budget: € 15.000
Lokale partner: KARKARA

Verkoop van voer aan verminderde prijs in de departementen Dakoro, Abalak en Aderbissinat

Fondsenverstrekker: FAO
Duur: 3 maanden
Steun in de vorm van 176 ton veevoer
Lokale partner: KARKARA

MALI

Hoewel de Malinese veehouders veel melk produceren, is hun productie niet optimaal door een gebrek aan diergezondheidszorg, infrastructuur, hygiëne, water en voedsel. Hierdoor geraakt de melk moeizaam tot bij de consument en moet het land melkpoeder importeren om aan de nationale vraag te voldoen. Prijsstijgingen van de ingevoerde voedingsmiddelen en de mondiale prijschommelingen van katoen, het belangrijkste exportproduct, treffen in de eerste plaats de meest fragiele bevolkingsgroepen.

"Tijdens de voedselcrisis kregen we op de veemarkt slechts € 8 voor een koe, soms maar € 3. Dierenartsen Zonder Grenzen kocht onze koeien echter op aan € 80. Dat betekende een enorme steun voor ons. Met dit geld konden we voer kopen zodat de rest van onze kudde de crisis overleefde."

Getuigenis van een veehouder uit het departement Dakoro (Niger, SAREL)

PROJECTEN

Project ter ondersteuning van vrouwenorganisaties door het houden van diersoorten met een korte cyclus in de regio Bamako (PAFEC)

Fondsenverstrekker: DGD
 Duur: 3 jaar (sinds 2008)
 Totaal budget: € 467.076
 Lokale partner: ICD

Project ter ontwikkeling van de veeteelt in Koulikoro, Kita en Koumantou (PRODEL-K)

Fondsenverstrekker: DGD
 Duur: 3 jaar (sinds 2008)
 Totaal budget: € 1.078.387
 Lokale partner: ICD

Project ter versterking van de lokale melkketen in West-Afrika (FILLAO)

Fondsenverstrekker: AFD
 Duur: 11 maanden
 Totaal budget: € 53.000
 Partners: AVSF, AOPP, ICD

"Ik heb geleerd om de habitat van mijn kippen te verbeteren en om de kuikens beter te voeden. Ik beseft nu hoe belangrijk het is om mijn kippen regelmatig in te enten tegen de ziekte van Newcastle. Zo sterven er minder kippen en haal ik drie keer meer inkomsten uit de verkoop."

Getuigenis van een kippenhoudster uit de regio van Koulikoro (Mali, PAFEC)

BURKINA FASO

Burkina Faso is een ingesloten Sahelland met een lang droogteseizoen. Door de dorre bodem is slechts een vierde van de grond geschikt voor land- of bosbouw. Daarom is de meerderheid van de bevolking zowel voor haar voedselvoorziening als voor andere socio-economische behoeften sterk afhankelijk van de veeteelt. Toch krijgt de sector amper de kans om haar potentieel uit te bouwen.

Ondanks het tijdelijk stopzetten van de projecten in Burkina Faso door de financiële situatie, blijft het partnerschap tussen A2N en Dierenartsen Zonder Grenzen voortbestaan. In 2010 ontmoetten Dierenartsen Zonder Grenzen en zijn partnerorganisatie lokale en nationale autoriteiten en verschillende technische en financiële partners, in hun zoektocht naar co-financiering voor projecten. Ondertussen blijft A2N de veevoederbanken en begunstigden van voorgaande projecten opvolgen. De tweede fase van het project ter ondersteuning van de ontwikkeling van de Peul Zeboe in de Sahel (ZEPESA) zal in 2011 van start gaan.

“Dierenartsen Zonder Grenzen gaf ons zaden om veevoedergewassen te telen langs de Turkwelrivier. We leerden hoe balen te maken en het hooi te bewaren, zodat onze dieren ook tijdens het droogteseizoen voldoende te eten hebben. Onze koeien produceren nu het hele jaar door meer melk voor onze kleine kinderen.”

Getuigenis van een veehouder uit de regio van Turkana (Kenia)

Oost-Afrika

KENIA

Nomaden uit Turkana en andere regio's in het noorden van Kenia, kampen met langdurige droogtes - afgewisseld met korte maar hevige regens - en stamtwisten rond veeteelt. Dierziektes, die zich gemakkelijk verspreiden door rondtrekkende kuddes, en het tekort aan water beperken de productiviteit van de veestapel. Door de geringe economische mogelijkheden vestigen weinig privé-dierenartsen zich in het afgelegen gebied.

PROJECTEN

Noodhulpprogramma's gericht op voedselhulp, diergezondheidszorg en toegang tot water in de regio's Turkana, Garissa, Lagdera, Fafi en Pokot

Fondsverstrekker: ECHO

Duur: 9 maanden

Totaal budget: € 290.000 (Garissa, Lagdera, Fafi)

Fondsverstrekker: FAO (CERF)

Duur: 8 maanden - Totaal budget: \$ 50.000 (Garissa, Fafi, Lagdera)

Duur: 8 maanden - Totaal budget: \$ 50.000 (Turkana, Pokot)

Duur: 10 maanden - Totaal budget: \$ 175.000 (Pokot, Turkana)

Project ter verbetering van de veeproductie en voedselveiligheid door meer reserves van veevoedergewassen in de regio's Turkana en Garissa

Fondsverstrekker: FAO

Duur: 14 maanden (sinds 2010)

Totaal budget: \$ 100.000

Initiatief voor het beheer van droogte in de regio's Turkana, Pokot, Samburu en Baringo

(DMI-veeteelt)

Fondsverstrekker: Europese Commissie

Duur: 3 jaar (sinds 2008)

Ons budget: € 1.157.140 (totaal budget: € 2.200.000)

Consortium onder leiding van Dierenartsen Zonder Grenzen België: Practical Action, ACTED, Oxfam Groot-Brittannië en Dierenartsen Zonder Grenzen Duitsland
Lokale partner: TUPADO

Programma ter ontwikkeling van de veeteelt in de regio Turkana (TLDP II)

Fondsverstrekker: Belgisch Fonds voor de Voedselzekerheid

Duur: 5 jaar (sinds 2005)

Totaal budget: € 1.571.130

Lokale partner: TUPADO

Initiatief voor rampenbeheer (watervoorziening en conflictbeheersing) in Noord-Kenia (DMI-water)

Fondsverstrekker: Europese Unie

Duur: 35 maanden (sinds 2008)

Ons budget: € 329.557

Consortium onder leiding van Oxfam Groot-Brittannië: Practical Action, ACTED, Dierenartsen Zonder Grenzen Duitsland en België

Project ter verbetering van de voedselvoorziening en vermarkting van vee (LOMIDAT)

Fondsverstrekker: Europese Unie

Duur: 20 maanden (sinds 2010)

Ons budget: € 560.582

In consortium met / onder leiding van Terra Nova

Project ter verbetering van de voedselveiligheid in afgelegen streken van het district Samburu Central

Fondsverstrekker: Ambassade van Frankrijk in Kenia

Duur: 8 maanden

Totaal budget: € 191.530

Lokale partner: PGDP

ZUID-SOEDAN

Hoewel Zuid-Soedan in 2005 vrede sloot na twee decennia van burgeroorlog, blijft de weg naar herstel en ontwikkeling moeilijk. Bijna de helft van de bevolking leeft onder de armoedegrens. De meesten van hen zijn veehouders. Door epidemieën, stamtwisten en een tekort aan veemarkten en diergezondheidszorg, blijft investeren in de veeteeltsector een uitdaging. De enige uitweg voor de veehouders is een systeem waarin de gemeenschap zelf instaat voor de gezondheid van haar dieren.

PROJECTEN

Noodprogramma voor diergeneeskundige ondersteuning in de staten Warrap, Central Equatoria, Eastern Equatoria, Unity, Jonglei, Upper Nile en Lakes (EVSP II)

Fondsverstrekker: USAID

Duur: 14 maanden (sinds 2010)

Ons budget: \$ 1.185.233 (totaal budget: \$ 1.883.567)

Consortium onder leiding van Dierenartsen

Zonder Grenzen België: Dierenartsen

Zonder Grenzen Duitsland en Zwitserland

Diergeneeskundige noodhulp aan kwetsbare gemeenschappen afhankelijk van veeteelt in de staten Jonglei, Upper Nile, Lakes, Eastern en Central Equatoria

Fondsverstrekker: CHF

Duur: 5 maanden

Totaal budget: \$ 200.000

Project voor epidemiologische controle van het vee in alle 10 staten van Zuid-Soedan (LESP)

Fondsverstrekker: Europese Unie

Duur: 5 jaar (sinds 2008)

Totaal budget: € 3.550.000

Herstelprogramma voor de voedselzekerheid in de staat Lakes (FSRP)

Fondsverstrekker: Europese Unie

Duur: 4 jaar (sinds 2009)

Totaal budget: € 1.500.004

Dienstlevering van diergeneeskundige zorg in de staten Upper Nile en Jonglei

Fondsverstrekker: Multi Donor Trust Fund (UNDP)

Duur: 8 maanden

Totaal budget: \$ 600.000

© Cédric Gerbehaye

OEGANDA

Door langdurige politieke en economische instabiliteit is Oeganda sterk afhankelijk van buitenlandse steun. In de dunbevolkte Karamojastreek, in het noordoosten van het land, leeft het merendeel van de bevolking onder de armoedegrens. Om het hoofd te bieden aan het dorre klimaat, trekken de inwoners rond met hun veestapel op zoek naar water en grasland.

PROJECT

Programma ter ontwikkeling van de veeteelt in Karamoja (KLDP)

Fondsenverstrekker: DGD

Duur: 3 jaar (sinds 2008)

Totaal budget: € 613.483

Lokale partner: MADEFO

"Toen mijn vee werd gestolen, vroeg ik me als oude man van 78 jaar af hoe ik mezelf en mijn gezin zou kunnen onderhouden. Door te lenen uit de gemeenschapsbank heb ik een veehandeltje gestart; ik koop en verkoop geiten. Met de inkomsten uit deze handel kocht ik zelf zes geiten en twee bokken voor mijn familie. Ik kocht er ook medicijnen mee voor m'n dieren en betaalde de school van m'n dochter."

Getuigenis van Paul Deng'el, veehouder uit Kakingol (Oeganda)

"Mijn belangrijkste taak is er voor te zorgen dat de bevolking geen besmet vlees eet, om zoïdoses te vermijden. In steden nemen veehouders hun dieren naar de slachthuizen, dit vlees wordt gekeurd door de overheid. Maar in de dorpen is dit moeilijker te controleren. Daarom krijgen we een opleiding van Dierenartsen Zonder Grenzen, zodat we de dorpingen bewust kunnen maken voor het belang van vleeskeuring."

Getuigenis van Regina Ijyok, vleesinspectrice voor de lokale overheid (Zuid-Soedan, LESP)

Grote Meren

DR CONGO

De Democratische Republiek Congo is een land boordevol natuurlijke rijkdommen, maar ook een land van conflicten. Miljoenen mensen stierven tijdens de jarenlange burgeroorlog. Duizenden mensen moesten vluchten, veestapels werden uitgeroeid, oogsten verwoest en de kennis van vele generaties ging verloren. De bevolking probeert nu langzaam terug op te bouwen wat tijdens de oorlog verwoest werd.

PROJECT

Project ter bestrijding van de kwetsbaarheid door de kleinveeteelt in de regio Noord-Kivu (LUVUPEL)

Fondsverstrekker: Belgisch Fonds voor de Voedselzekerheid

Duur: 4 jaar (sinds 2007)

Totaal budget: € 2.358.062

Lokale partner: Réseau WIMA

RWANDA

De Rwandese economie draait in de eerste plaats op landbouw en veeteelt. Maar de veeteeltproductie is gering en diergeneeskundig zorgen zijn ontoereikend. Als gevolg van de hoge bevolkingsdichtheid en de toenemende bodemerrosie kampen de veehouders met een prangend gebrek aan grond voor hun vee.

PROJECT

Project ter promotie van een lokale en private diergeneeskundige dienstverlening in de zuidelijke provincie van Rwanda (PROXIVET)

Fondsverstrekker: DGD

Duur: 3 jaar (sinds 2008)

Totaal budget: € 1.158.139

Lokale partners: IMBARAGA, SDA-IRIBA

"Tijdens de jarenlange burgeroorlog heb ik mijn dieren verloren. Dankzij Dierenartsen Zonder Grenzen heb ik nu terug enkele geiten. Ze hebben zich al goed voortgeplant, zodat ik er een aantal aan een ander fragiel gezin heb gegeven. Nu kan ik een geit verkopen om het schoolgeld van mijn kinderen te betalen."

Getuigenis van Kambale Nganza, ex-rebel uit Musienene (Congo, LUVUPEL)

Regionale projecten

ICRD: BETERE VOORBEREIDING VAN GEMEENSCHAPPEN OP DROOGTE

Veehouders in Oeganda, Ethiopië, Somalië en Kenia hebben regelmatig te kampen met droogtes en voedselonzeekerheid. Samen met Dierenartsen Zonder Grenzen Duitsland en Zwitserland en de lokale bevolking, identificeert Dierenartsen Zonder Grenzen België de belangrijkste probleemgebieden voor toegang tot water en grasland tijdens het droogteweizoen. De lokale gemeenschappen krijgen opleidingen over het duurzame beheer van water en bodem, ziekterapportering en marktinformatiesystemen. Door het verspreiden van waarschuwingsberichten en marktgegevens, het oprichten van lokale financiële instellingen en het bouwen van waterpunten, wil het project de impact van de droogte op fragiele lokale gemeenschappen verminderen en hen weerbaarder maken.

Fondsverstrekker: ECHO

Duur: 1 jaar (II); 18 maanden (III) (sinds 2010)

Ons budget: € 550.700 (II); € 505.000 (III)

REGLAP: REGIONAAL PROGRAMMA VOOR LEREN EN BELANGENBEHARTIGING VAN FRAGIELE GEMEENSCHAPPEN IN DROGE GEBIEDEN

De snelle bevolkingstoename en aftakeling van natuurlijke rijkdommen bedreigen de veeteelt in Oost-Afrika. Het project wil daarom de dialoog bevorderen tussen rondtrekkende veehouders en beleidsmakers in Eritrea, Ethiopië, Kenia, Somalië en Oeganda, zodat alle actoren beter voorbereid zijn op de droogte en de herders in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Daarnaast verzamelt REGLAP kennis en goede praktijkken en versterkt het de capaciteiten van de civiele maatschappij op het vlak van belangenbehartiging en netwerking. Dierenartsen Zonder Grenzen voert dit project uit in consortium met Oxfam, Save the Children, Care, IIED, Cordaid, ODI en Reconile.

Fondsverstrekker: ECHO

Duur: 18 maanden (sinds 2010)

Ons budget: € 21.000 (enkel Oeganda)

L4L: VEETEELT VOOR LEVENSONDERHOUD

Het Afrikaanse continent bestaat voor een groot deel uit droge gebieden, waar water, vruchtbare gronden en vegetatie schaars zijn. In deze fragiele ecosystemen strijden rondtrekkende veehouders en hun kuddes, gezette boeren en wilde dieren voor deze schaarse natuurlijke rijkdommen. Dierenartsen Zonder Grenzen ondersteunt veehouders in Oost-Afrika - het grensgebied tussen Ethiopië, Kenia, Zuid-Soedan en Oeganda - en West-Afrika - het grensgebied tussen Benin, Burkina Faso en Niger - zodat ze zich weerbaarder kunnen opstellen tegenover de klimaatverandering, onder andere door alternatieve vormen van levensonderhoud en minder conflictueuze oplossingen voor te stellen.

Fondsverstrekkers: Afrikaanse Unie, Europese Unie

Duur: 3 jaar (sinds 2010)

Ons budget: € 616,350 (Oost-Afrika); \$ 143,325 (West-Afrika)

Partners: IUCN, AWF

05.

FINANCIËEL VERSLAG

Dit financieel verslag heeft betrekking op de geconsolideerde jaarrekening van Dierenartsen Zonder Grenzen over alle activiteiten tussen 1 januari en 31 december 2010. De jaarrekening werd gecontroleerd en gecertificeerd door onze commissaris-revisor DGST & Co. Ze kan geraadpleegd worden via de site van de Nationale Bank van België (www.nbb.be).

INKOMSTEN

Giften zijn voor Dierenartsen Zonder Grenzen essentieel om zijn doelstellingen te bereiken. In 2010 leverde fondsenwerving een bedrag op van € 858.166 (tegenover € 731.143 in 2009). Dit vertegenwoordigt slechts 10% van de inkomsten, maar samengevoegd bieden deze kleine bedragen de mogelijkheid om via cofinanciering belangrijke subsidies te verkrijgen op zowel Belgisch als internationaal niveau.

Op institutioneel niveau kunnen wij sinds vele jaren rekenen op de steun van verschillende overheden en privéstichtingen. Onze

belangrijkste geldschieters zijn de Belgische overheid (€ 3.320.155 in 2010), de Europese Commissie (€ 1.365.357) en USAID (€ 1.362.140). Deze drie samen vertegenwoordigen 70% van de inkomsten van de vereniging.

UITGAVEN

De ontplooiing van onze activiteiten in het Zuiden vertegenwoordigt € 7.536.962, oftewel 88% van de uitgaven in 2010. Het resterende bedrag is bestemd voor de werking van de hoofdzetel in Brussel en de kosten voor fondsenwerving, 31% van onze projectuitgaven worden gedaan in West-Afrika, 13% in Centraal-Afrika en 56% in Oost-Afrika.

Het boekjaar 2010 werd afgesloten met een overschot van € 26.617, terwijl de vereniging de voorbije twee jaar met een tekort afsloot (van € 30.551 in 2009 en € 84.459 in 2008).

BALANS

Het balanstotaal bedraagt € 17.311.702. Het is gekenmerkt door aanzienlijke vorderingen

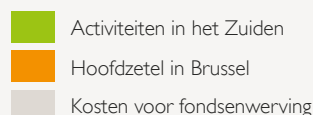
en overgedragen subsidies. De boekhoudregels leggen op dat de totaliteit van de meerjarige financieringscontracten worden geboekt, wat een verklaring is voor de aanzienlijke bedragen in vorderingen aan de actiefzijde en in overlopende rekeningen aan de passiefzijde (voor het deel subsidies dat nog niet werd gebruikt voor projecten).

Het sociaal fonds bedraagt € 1.883.297, wat een stijging inhoudt van één miljoen ten opzichte van 2009. Het vertegenwoordigt 11% van het balanstotaal. Die stijging is te danken aan een anonieme schenking die we aan het eind van het boekjaar 2010 ontvangen hebben. De raad van bestuur buigt zich momenteel over het gebruik van deze gift. Voorlopig werd ze nog als permanent middel ingeboekt om te tonen dat de vereniging een duurzame groei wil verzekeren.

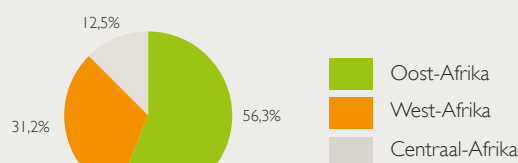
INKOMSTEN

UITGAVEN

ACTIVITEITEN IN HET ZUIDEN (87,8%)

BALANS

ACTIVA	2010	2009
Vaste activa	780.022	680.807
Immateriële vaste activa	5.645	7.326
Materiële vaste activa	718.820	649.396
Financiële vaste activa	55.557	24.086
Vlottende activa	16.531.680	12.740.187
Vorderingen op meer dan één jaar	4.327.771	3.884.530
Vorderingen op ten hoogste één jaar	8.218.586	6.677.665
Liquide middelen	2.755.397	2.077.546
Overlopende rekeningen	1.229.926	100.446
TOTAAL ACTIVA	17.311.702	13.420.994
PASSIVA	2010	2009
Sociaal fonds	1.883.297	874.150
Permanente middelen	959.268	35.106
Overgedragen winst	353.272	326.655
Kapitaalsubsidies	570.758	512.389
Voorzieningen	109.288	50.000
Schulden	15.319.117	12.496.844
Schulden op meer dan één jaar	0	93.858
Schulden op ten hoogste één jaar	2.331.823	2.321.847
Overlopende rekeningen	12.987.293	10.081.139
TOTAAL PASSIVA	17.311.702	13.420.994

RESULTATENREKENING

	2010	2009
Bedrijfsopbrengsten	8.543.041	8.454.733
Bedrijfskosten	-8.458.912	-8.279.713
Bedrijfswinst	84.129	175.020
Financiële opbrengsten	67.434	53.023
Financiële kosten	-124.946	-254.940
Courant resultaat	26.617	-26.896
Uitzonderlijke opbrengsten	0	223
Uitzonderlijke kosten	0	-3.878
Resultaat van het boekjaar	26.617	-30.551

ADDENDUM

RISICO'S, OPLOSSINGEN EN ETHIEK

CASHFLOW EN PROGRAMMASTROOM

In 2010 werd een overschot van € 26.617 gerealiseerd (tegenover een verlies van € 30.551 in 2009), op te nemen in de reserves die de vorige jaren werden opgebouwd, nu in totaal € 353.272.

Dierenartsen Zonder Grenzen heeft zijn budget in de laatste drie jaar kunnen stabiliseren rond € 8,5 miljoen. Dit was nodig na een periode van snelle groei de voorgaande jaren. Voor 2011 heeft de algemene vergadering een groei goedgekeurd van 130% in vergelijking met het boekjaar 2010. Het driejarenplan voor de toekomst streeft een jaarlijkse groei van 10% na. Liquide middelen op korte termijn dwingen ons tot een strikte cashflowstrategie, inclusief kwartaalupdates en monitoring. Daardoor kon Dierenartsen Zonder Grenzen voor 105% zijn ambitieuze programmaplan van 2010 realiseren. De vereniging moet nog steeds goed opletten dat er voldoende liquide middelen beschikbaar zijn om aan de verplichtingen op korte termijn te kunnen voldoen. Maar dankzij een buitengewone anonieme gift waren we in staat een permanent middel van ongeveer € 959.268 opzij te zetten.

Voorzichtigheid is nog steeds geboden, vooral voor de volgende punten:

- Lage maar langzaam aangroeiende reserves vergelijken met het activiteitsvolume (11% tegenover 6,5% in 2009). In 2011 zal de vereniging haar beleid herzien om een nieuwe en duidelijke doelstelling voor de reserves vast te leggen.

- Fondsenverstrekkers hebben een prefinancieringsbeleid en vaak een lange betalingstermijn. Samen met onze eigen incidentele vertragingen in rapportering leidt dit ertoe dat we het geld vaak pas ontvangen nadat we het al hebben uitgegeven: de vereniging moet het dus voorschieten.

Ons cashflowbeleid voorziet nu beter deze financiële dekking voordat we ons voor nieuwe projecten engageren. Daarnaast controleert Dierenartsen Zonder Grenzen zijn programma's om de betalingstermijn van fondsenverstrekkers te verkorten door hen zo snel mogelijk rapporten te bezorgen.

De vereniging raamt ook het aantal nieuwe projecten dat op stapel staat. De zaken staan er goed voor de komende jaren want de stroom van programma's is in ons voordeel.

FONDSENWERVING

Eigen fondsen blijven een probleem. In 2010 haalde Dierenartsen Zonder Grenzen zowat 10% van zijn inkomsten uit particuliere fondsenwerving. De vereniging besteedt bijzondere aandacht aan de cofinanciering van haar huidige en nieuwe programma's, aangezien ze van oordeel is dat niet-institutionele fondsenwerving niet volledig gebruikt moet worden voor de systematische financiering van programma's, die dezer dagen vaak tussen 10-25% cofinanciering nodig hebben. Ideaal gesproken zouden eigen fondsen deels gebruikt moeten worden om programma's te financieren die prioritair zijn voor de organisatie, maar niet gemakkelijk door institutionele fondsenverstrekkers worden gefinancierd. Om dit mogelijk te maken, deed Dierenartsen Zonder Grenzen vorig jaar meer onderzoek naar institutionele cofinanciering en niet-institutionele financiering, wat resulteerde in een totaal cofinancieringspakket van € 490.111. Om deze inspanning te bevorderen, werd het voltijdse equivalent van twee halftijdse experts

voor 2011 verhoogd: onderzoek naar cofinanciering en beurzen van 50% naar 100%; en particuliere fondsenwerving van 50% naar 60%.

REGIONALE KANTOREN EN HOOFDZETEL

Een ander aandachtspunt is de kostendekking van de twee regionale kantoren. Dat moet gebeuren door de verschillende programmakosten correct en transparant te verdelen tussen programmabeheer, operationele en administratieve kosten. Hetzelfde gaat, op een ander niveau, op voor de kostendekking van het hoofdkantoor; met gebruik van administratieve inkomsten (65% in 2008, 67% in 2009, 70% in 2010 - het doel voor 2015 is 100%). In het kader van de verdere decentralisatie van de vereniging, die het Zuiden autonomer moet maken en de effectiviteit en efficiëntie van de programma's zo realistisch en relevant mogelijk moet verbeteren, worden alle posities, functiebeschrijvingen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden herbekeken.

KWALITEIT VAN DE PROGRAMMA'S

Projectcyclusbeheer is voor de organisatie een cruciaal onderdeel van haar risicobeheer. Niet enkel de planning en uitvoering maar ook de opvolging en evaluatie zijn belangrijke elementen in het streven naar kwaliteit. Al deze elementen moeten in de goede volgorde op elkaar inspelen om als organisatie te leren en kwaliteitsprogramma's op te zetten met impact op de juiste niveaus. Dit moet gedaan worden in samenspraak met onze lokale partners en onze eindklanten op het terrein. Het proces moet goed beheerd worden, zeker tijdens deze periode van geplande groei. Een van de methodes die we hiervoor zullen introduceren is het EFQM Excellence Model, in nauwe samenwerking met de Belgische ngo-federaties Coprogram en Acodev.

Ook onze noodhulpprogramma's (korte termijn) en structurele ontwikkelingsprogramma's (lange termijn) moeten in evenwicht zijn. Beide zouden in een continuüm moeten werken en elkaar aanvullen. Noodhulpprogramma's zijn van tijd tot tijd nodig, zeker in de fragiele ecosystemen waar Dierenartsen Zonder Grenzen werkt, maar zouden altijd een ondersteuning moeten vormen van (toekomstige of lopende) structurele ontwikkelingsprogramma's en zo noodhulp, rehabilitatie en ontwikkeling met elkaar verbinden (linking relief, rehabilitation and development - LRRD). Het doel van de vereniging is om een gemiddelde van 20% noodhulpprogramma's en 80% structurele ontwikkelingsprogramma's te bereiken.

PERSONEEL

Veiligheid is één van de andere risico's waar de vereniging mee te maken krijgt. Gezien de ecosystemen en geopolitieke context waarin Dierenartsen Zonder Grenzen werkt, hebben alle programma's een aangepast veiligheidsplan. Elke contextwijziging vereist een aanpassing van deze plannen. In 2010 zijn de veiligheidsplannen voor Niger; Mali en Congo gewijzigd omwille van de verhoogde dreiging. De vereniging zal de situatie in West-Afrika als geheel opnieuw moeten inschatten, door de dreiging van Al Qaida in de regio. In 2011 moeten we alert zijn voor de verkiezingen in Kenia en de onafhankelijkheid van Zuid-Soedan.

De mensen met wie we werken zijn onze grootste troef en we moeten op een structurele manier omgaan met een relatief hoog personeelsverloop. We kunnen niet opboksen tegen de lonen bij de grotere

internationale ngo's of die bij internationale organisaties, al dan niet met winstoogmerk, die in onze sector actief zijn. We moeten er dan ook voor zorgen dat we een sterk opleidingsprogramma hebben en voorbereid zijn om elk personeelsverloop op te vangen. Daarom moet de organisatie investeren in een institutioneel geheugen en ervoor zorgen dat ze minder afhankelijk is van individuen.

DUURZAAMHEID

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) is een kwestie waar we bewuster mee omgaan. Als goedbedoelenorganisatie proberen we zo veel mogelijk 'goede dingen' te realiseren via onze programma's. Men verwacht dat wij, als liefdadigheidsinstelling, die 'goede dingen' zo duurzaam mogelijk uitvoeren. Het team van Dierenartsen Zonder Grenzen brainstormde in 2010 voor het eerst over mvo, met nieuwe beleidslijnen en de verbetering van bestaande beleidslijnen als resultaat. Een eenvoudig voorbeeld: in het hoofdkantoor hebben we de meeste oude printers vervangen door één centrale printer. Deze is zuiniger; kan rectoverso drukken en heeft een apart vak voor kladpapier. Voor de meeste andere finale documenten gebruiken we ongebleekt gerecycleerd papier om ons papierverbruik op die manier duurzamer te maken. Op het vlak van openbaar vervoer hadden we al een beleid om het gebruik hiervan aan te moedigen. We hebben dit nog versterkt. Met als resultaat dat 85% van onze collega's met het openbaar vervoer of met de fiets komt werken. We hebben ook twee abonnementen voor Cambio, een initiatief voor autodelen, om verafgelegen plaatsen te bereiken of verschillende vergaderingen op één dag te kunnen bijwonen. Dit zou anders onmogelijk of niet efficiënt zijn. In Brussel promoten we eveneens het huren van Villo!-fietsen, zodat onze werknemers voldoende lichaamsbeweging krijgen tijdens korte werkverplaatsingen. We proberen ook het vliegverkeer te beperken door terreinbezoeken te combineren met een workshop/vergadering of vice versa. Zo vliegen we de helft minder de kilometers. Bovendien gebruiken we in de keuken van de hoofdzetel biologische en/of fairtrade-producten. Dit alles toont aan dat wij als organisatie 'goede dingen willen doen op een goede manier'.

Dierenartsen Zonder Grenzen heeft een ethische code, die geïntegreerd is in ons strategisch programmacyclusbeheer. Onze visie, missie en waarden zijn een weerspiegeling van deze code, die op de gepaste momenten wordt aangepast. Bovendien onderschrijven we de ethische codes van onze koepelorganisaties, zoals VSF Europa en Acodev.

DIERENARTSEN | VETERINAIRES
ZONDER GRENZEN | SANS FRONTIÈRES

BELGIUM

FINANCIËLE PARTNERS

PARTNERSCHAPPEN

--	--	--	--	--

HOOFDZETEL / BRUSSEL

Paul Deschanellaan 36-38, 1030 Brussel, België
T +32 (0)2/ 5390989, F +32 (0)2/ 5393490, E info@vsf-belgium.org
www.dierenartsenzondergrenzen.be

REGIONAAL BUREAU / OOST-AFRIKA

PO BOX 13986, 00800 (3rd Floor, Titan Complex), Nairobi, Kenia
T +254 (0)20 273 4518, E vrenault@vsfb.or.ke

REGIONAAL BUREAU / WEST-AFRIKA

BP 12632, Niamey, Niger
T +227 2072 5201, E s.pil@vsf-belgium.org